

Nazwa kwalifikacji: **Obsługa maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin**
Symbol kwalifikacji: **GIW.05**
Numer zadania: **01**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **150** minut.

GIW.05-01-25.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2025

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz KARTĘ OCENY na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Opis pracy Zakładu Przeróbki Węgla Kamiennego

Zakład pracuje w systemie ciągłym trzymianowym. Proces przeróbki węgla kamiennego w zakładzie obejmuje operacje przygotowawcze, główne (wzbogacanie) i uzupełniające. Celem operacji przygotowawczych jest przygotowanie nadawy do procesu wzbogacania grawitacyjnego i flotacyjnego. W skład tych operacji wchodzi rozdrabnianie i klasyfikacja mechaniczna.

Operacją główną w układzie przeróbki węgla kamiennego jest wzbogacanie grawitacyjne w cieczach ciężkich i w pulsacyjnym strumieniu cieczy oraz wzbogacanie flotacyjne. Procesy wzbogacania są realizowane we wzbogacalnikach zawieszinowych, osadzarkach pulsacyjnych i maszynach flotacyjnych.

Operacje uzupełniające w zakładzie przeróbki węgla kamiennego obejmują odwadnianie i suszenie produktów wzbogacania. W zakładzie produkty przeróbki są odwadniane w układzie odwadniania grawitacyjnego, odśrodkowego i ciśnieniowego. Podczas odwadniania grawitacyjnego do procesu są dodawane odczynniki chemiczne, które mają za zadanie przyspieszyć proces sedymentacji ziarn mineralnych z zawiesiny.

W zakładzie przeróbki węgla kamiennego woda z produktów wzbogacania jest zawracana do obiegu wodno-mułowego.

Na podstawie opisu pracy Zakładu Przeróbki Węgla Kamiennego oraz w oparciu o informacje zawarte w treści zadania wykonaj następujące czynności:

- zapisz w tabeli 2 nazwy procesów przeróbczych realizowanych w układzie technologicznym zakładu przeróbki węgla kamiennego oraz nazwy maszyn stosowanych do tych procesów,
- odczytaj z rysunku 1 i zapisz w tabeli 3 wielkości ziarn d_{80} dla nadawy i produktów kruszenia, a następnie oblicz i zapisz w tej tabeli stopnie rozdrobnienia nadawy oraz wskaż, podczas której zmiany produkt po kruszeniu charakteryzował się najdrobniejszym uziarnieniem,
- oblicz i zapisz w tabeli 4 wychody masowe koncentratów flotacyjnych, a następnie oblicz i zapisz ilości odczynnika stosowanego podczas procesu odwadniania koncentratów,
- oblicz i zapisz w tabeli 5 wychody odpadów i stratę substancji palnej w odpadach flotacyjnych, a następnie oblicz i zapisz współczynniki wzbogacenia koncentratów w substancję palną,
- dobierz i zapisz na rysunku 3 nazwy elementów budowy maszyny przeróbczej, a następnie wskaż proces przeróbczy, podczas którego ta maszyna jest stosowana i jak się nazywa.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 150 minut.

Ocenie podlegać będzie 5 rezultatów:

- maszyny i procesy stosowane w zakładzie przeróbki węgla kamiennego – tabela 2,
- parametry jakościowe procesu kruszenia – tabela 3,
- wyniki wzbogacania flotacyjnego węgla kamiennego i ilość odczynnika do procesu odwadniania – tabela 4,
- parametry jakościowo-ilościowe procesu wzbogacania flotacyjnego – tabela 5,
- schemat maszyny przeróbczej stosowanej w układzie technologicznym zakładu przeróbki węgla kamiennego – rysunek 3.

W tabeli 2 przedstawiono układ operacji przeróbczych realizowanych kolejno w zakładzie przeróbki węgla kamiennego z podziałem na poszczególne procesy oraz z wyszczególnieniem maszyn, które są stosowane podczas realizacji zadań procesowych. Na podstawie opisu pracy zakładu i danych z tabeli 1, dobierz i zapisz w tej tabeli nazwy maszyn przeróbczych stosowanych podczas operacji przygotowawczych i wzbogacania w zakładzie przeróbki węgla kamiennego oraz nazwy procesów przeróbczych, które są realizowane podczas operacji uzupełniających. Elementów z tabeli 1 możesz użyć tylko jeden raz.

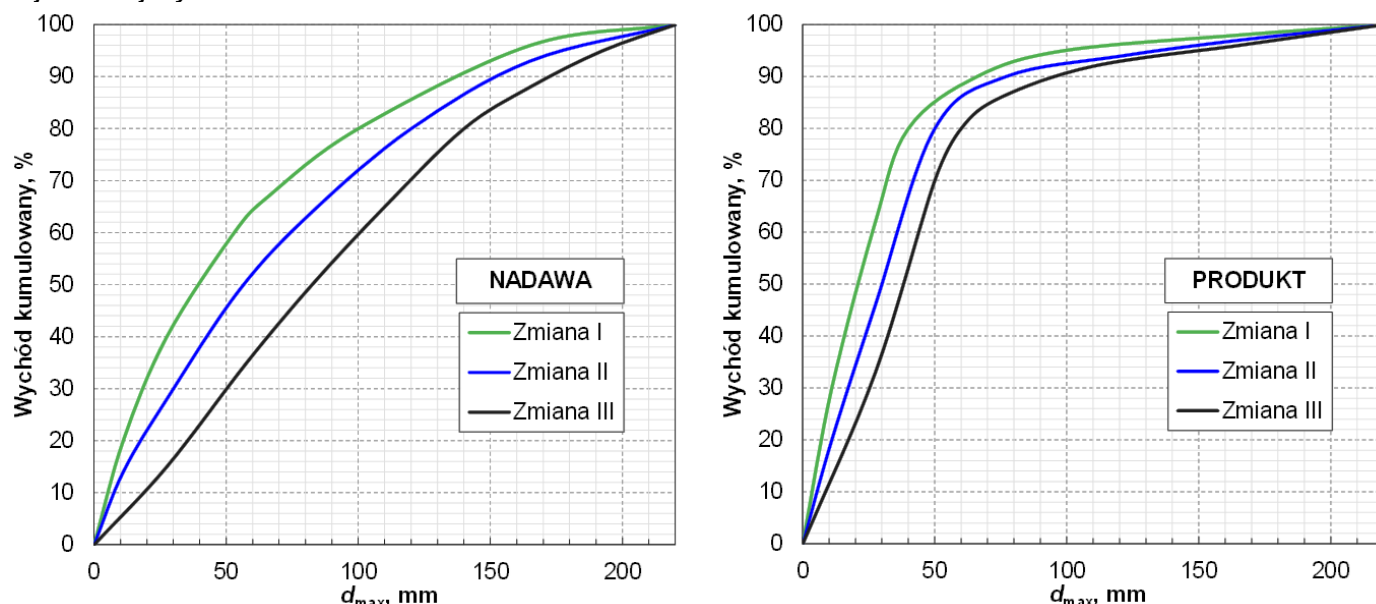
Tabela 1. Nazwy maszyn i procesów przeróbczych

Nazwa maszyny przeróbczej	Nazwa procesu przeróbczego
kruszarka pierścieniowa maszyna flotacyjna osadzarka pulsacyjna przesiewacz wibracyjny sito łukowe wzbogacalnik zawieszinowy	odwadnianie ciśnieniowe odwadnianie grawitacyjne odwadnianie odśrodkowe

Tabela 2. Maszyny i procesy stosowane w zakładzie przeróbki węgla kamiennego

Lp.	Operacje	Procesy	Maszyny
	1	2	3
1.	Przygotowanie węgla	kruszenie	
2.		klasyfikacja mechaniczna (średnica podziałowa 20 mm)	
3.		klasyfikacja mechaniczna (średnica podziałowa 0,5 mm)	
4.	Wzbogacanie	wzbogacanie grawitacyjne w cieczach ciężkich	
5.		wzbogacanie grawitacyjne w pulsacyjnym strumieniu cieczy	
6.		wzbogacanie flotacyjne	
7.	Operacje uzupełniające		zagęszczacz promieniowy
8.			prasa komorowa
9.			wirówka filtracyjna

Pierwszym etapem procesu przeróbczego w zakładzie przeróbki węgla kamiennego jest kruszenie, realizowane w układzie kruszarek pierścieniowych. W celu kontroli efektywności procesu rozdrabniania strumień nadawy i produktu po kruszeniu podlega systematycznemu monitorowaniu składu ziarnowego. Na podstawie analizy składu granulometrycznego jest wyznaczana charakterystyka efektywności rozdrabniania, między innymi poprzez ocenę stopni rozdrabniania nadawy. Na rysunku 1 przedstawiono krzywe składu ziarnowego dla nadaw i produktów po kruszeniu dla trzech zmian pracy zakładu. Na podstawie danych z rysunku 1 odczytaj i zapisz w tabeli 3 wartości średnic ziarnowych d_{80} odpowiednio dla nadaw i produktów po kruszeniu dla trzech zmian. Następnie na podstawie odczytanych wartości d_{80} oblicz stopień rozdrobnienia nadaw w tej kruszarce. Średnice ziarnowe w tabeli 3 zapisz w postaci liczb całkowitych, natomiast stopnie rozdrobnienia zapisz z dokładnością do jednego miejsca po przecinku. Na podstawie analizy rysunku 1, ustal i zapisz w ostatnim wierszu tabeli 3, podczas której zmiany produkt po kruszeniu charakteryzował się najdrobniejszym uziarnieniem.

Rysunek 1. Krzywa składu ziarnowego nadawy do kruszenia i produktu po kruszeniu

Tabela 3. Parametry jakościowe procesu kruszenia

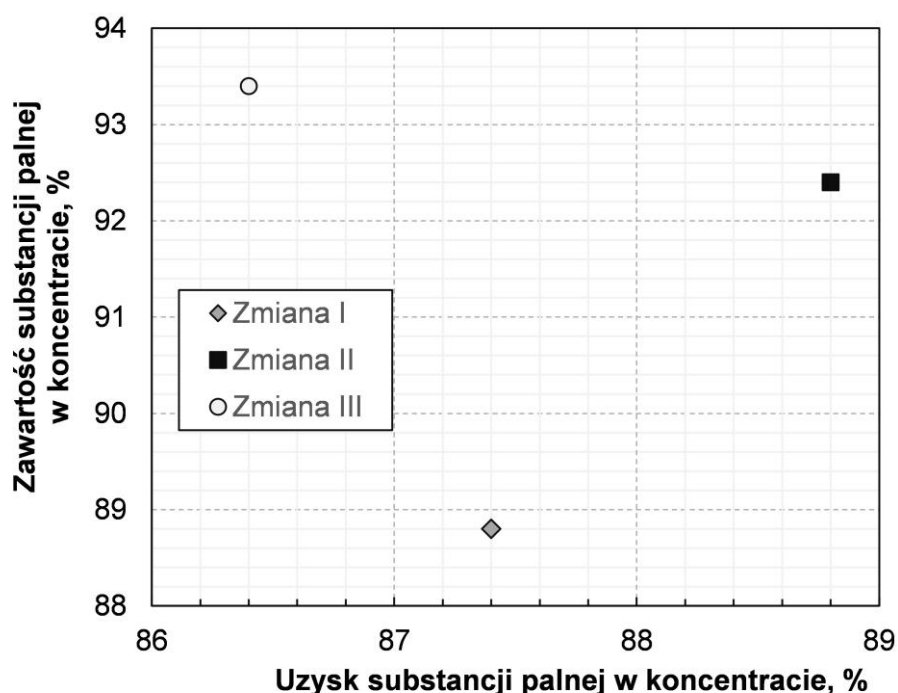
Lp.	Zmiana	d_{80} w mm		Stopień rozdrobnienia
		Nadawa	Produkt	
	1	2	3	4
1.	Zmiana I			
2.	Zmiana II			
3.	Zmiana III			
4.	Najdrobniejszym uziarnieniem charakteryzował się produkt kruszenia otrzymany podczas zmiany.....			

W wyniku wzbogacania flotacyjnego węgla w zakładzie przeróbki węgla kamiennego są otrzymywane koncentrat i odpad końcowy. Odpady końcowe po odwadnianiu grawitacyjnym są składowane na hałdzie. Koncentraty końcowe podlegają odwadnianiu grawitacyjnemu, odśrodkowemu i ciśnieniowemu w zakładzie przeróbczym. Do procesu odwadniania dodawane są odczynniki, które mają za zadanie przyspieszyć proces odwadniania. Ilość odczynnika do procesu odwadniania jest przeliczana na suchą masę części mineralnych koncentratu, a dawka odczynnika do odwadniania wynosi 20 g/Mg. Na podstawie danych w tabeli 4 oblicz i zapisz w tej tabeli wychód masowy koncentratów flotacyjnych dla trzech zmian pracy zakładu. Zbilansuj węzeł flotacji operacyjnie w stosunku do nadawy na wejściu, tak żeby suma produktów z flotacji dla pojedynczej zmiany wynosiła 100%. Następnie oblicz i zapisz ilość flokulantu stosowaną do procesu odwadniania. Wyniki wychodów masowych koncentratu zapisz w postaci liczb całkowitych, a ilość odczynnika zapisz z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

Tabela 4. Wyniki wzbogacania flotacyjnego węgla kamiennego i ilość odczynnika do procesu odwadniania

Lp.	Zmiana	Przerób nadawy w węźle flotacji w Mg	Wychód koncentratu w Mg	Wychód koncentratu w %	Ilość flokulantu w kg/Mg
	1	2	3	4	5
1.	Zmiana I	2 460		76,8	
2.	Zmiana II	2 580		76,4	
3.	Zmiana III	2 980		74,4	

Na rysunku 2 przedstawiono wyniki wzbogacania dla trzech zmian pracy zakładu. Na podstawie danych z tabeli 4 i z rysunku 2, oblicz i zapisz w tabeli 5 wychody procentowe odpadów końcowych dla trzech zmian pracy zakładu, stratę substancji palnej w odpadach końcowych oraz współczynniki wzbogacenia koncentratów zmianowych w substancję palną. Parametry wzbogacania zbilansuj operacyjnie. Wyniki obliczeń w tabeli 5 zapisz z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

Rysunek 2. Parametry wzbogacania koncentratów zmianowych

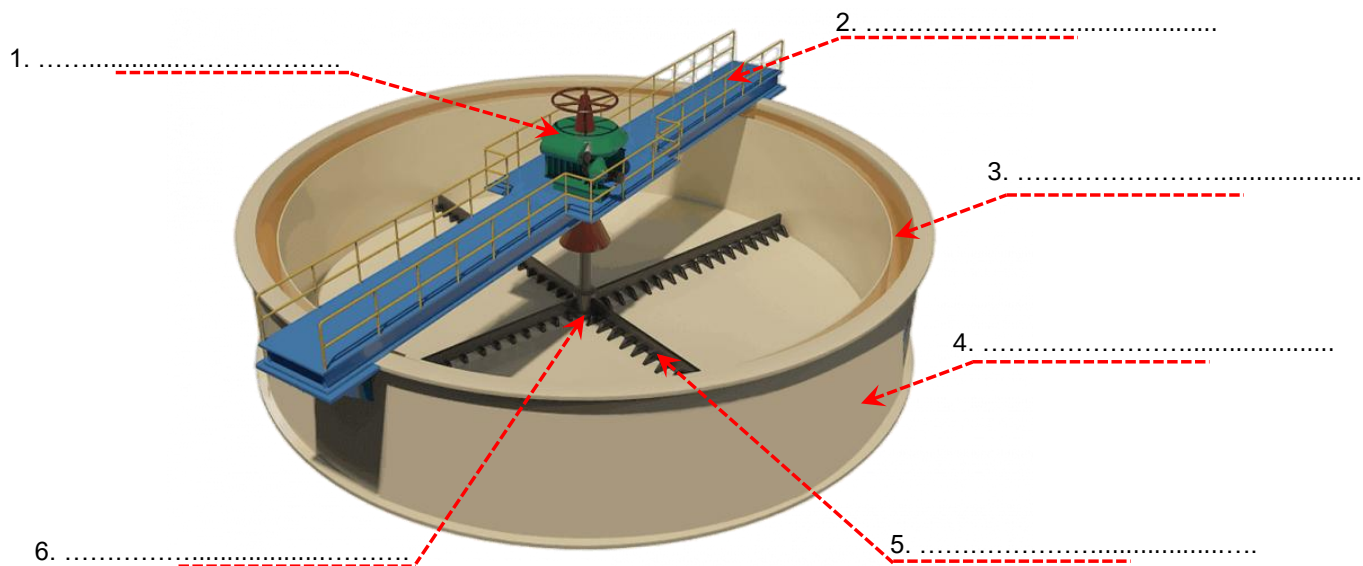
Tabela 5. Parametry jakościowo-ilościowe procesu wzbogacania flotacyjnego

Lp.	Zmiana	Zawartość substancji palnej w nadawie w %	Wychód odpadu w %	Strata substancji palnej w odpadzie w %	Współczynnik wzbogacenia
	1	2	3	4	5
1.	Zmiana I	78,0			
2.	Zmiana II	79,5			
3.	Zmiana III	80,4			

Na rysunku 3 przedstawiono schemat maszyny stosowanej w układzie technologicznym przeróbki węgla kamiennego. Na podstawie opisu pracy zakładu oraz danych w tabeli 6 dobierz i zapisz w punktach od 1 do 6 elementy z tej tabeli. Następnie, wskaż rodzaj procesu przeróbczego, podczas którego jest stosowana ta maszyna przeróbcza oraz podaj jej nazwę.

Tabela 6. Elementy do uzupełnienia rysunku 3

Napęd zgarniaka
Odbiór przelewu
Odbiór wylewu
Pomost
Zbiornik
Zgarniak grabiowy

Nazwa procesu przeróbczego.....

Nazwa maszyny przeróbczej.....

Rysunek 3. Schemat maszyny przeróbczej stosowanej w układzie technologicznym zakładu przeróbki węgla kamiennego

Miejsce na notatki i obliczenia – brudnopis (nie podlegają ocenie)